

חוק עזר
לדיר אל אסד
(מניעת מפגעים)
התשע"ז - 2017

חוק עזר לדיר אל אסד (מניעת מפגעים), התשע"ח-2017

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 22, 23 ו-24 לפקודת המועצות המקומיות¹, סעיף 19 לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984² (להלן – חוק שמירת הניקיון), סעיף 6 לחוק מניעת מפגעים, התשכ"א-1961³ (להלן – חוק למניעת מפגעים) ובאישור השר להגנת הסביבה ולפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968⁴ (להלן – חוק רישוי עסקים), מתקינה מועצת המועצה המקומית דיר אל אסד חוק עזר זה:

פרק א': הגדרות

1. בחוק עזר זה –

הגדרות

"אדם" – לרבות חברה או התאחדות בני אדם, בין שהם מאוגדים ובין שאינם מאוגדים;
"בור שפכים" – בור אטום המשמש או המיועד לשמש לקליטת מי שפכים לשם סילוקם;

"בית משותף" – כהגדרתו בסעיף 52 לחוק המקרקעין;

"בית עסק" – כל מקום שמתנהל בו עסק, לרבות מקום המשמש למתן שירותי מכירה או ייצור, לרבות חנות, כלבו, מרכול, משרד, מפעל, בית מלאכה, מחסן;

"בניין" – כל מבנה, בין שהוא ארעי ובין שהוא קבוע, בין שבנייתו הושלמה ובין אם לאו, הבנוי אבן, בטון, טיט, ברזל, עץ או כל חומר אחר, לרבות כל חלק של מבנה כאמור וכל דבר המחובר לו חיבור של קבע;

"בעל בית עסק" – אחד או יותר מאלה:

(1) המנהל את בית העסק;

(2) המחזיק של בית העסק;

(3) בעל היתר או רישיון הדרושים לפי כל דין להפעלה או לניהול בית העסק או לעיסוק בבית העסק, או מי שעליו מוטלת חובה לקבל היתר או רישיון כאמור לרבות בעליו של בית העסק, שותף פעיל או אחראי לבית העסק;

(4) מי שבהשגחתו או בפיקוחו פועל בית העסק;

"בעל חיים" – כל בעל חיים, לרבות, שור, פרה, עגל, סוס, סייח, פרד, חמור, תרנגולים, ברווזים, תרנגולי הודו, יונים וכיוצא בהם;

"בעל נכס" – אחד או יותר מאלה:

(1) הבעל הרשום של נכס בפנקס המקרקעין כמשמעותם בחוק המקרקעין, לרבות בעל זכות חכירה, ובהעדר רישום כאמור הזכאי להירשם על פי דין;

(2) אדם המקבל או הזכאי לקבל הכנסה או שהיה מקבלה אילו הנכס היה נותן הכנסה, בין בזכות ובין כמורשה, כנאמן או כבא כוח;

(3) בעל דירה כהגדרתו בסעיף 52 לחוק המקרקעין;

(4) נציגות בית משותף כמשמעותה בסעיף 65 לחוק המקרקעין;

"גדר חיה" – שיח, מטפס, עץ, וכל צמח אחר הגדלים על הגבול או בסמוך לגבול, שבין

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 259.

² ס"ח התשמ"ד, עמ' 142; התשע"ג, עמ' 205.

³ ס"ח התשכ"א, עמ' 58; התשע"ג, עמ' 102.

⁴ ס"ח התשכ"ח, עמ' 204.

קרקע שיש לה בעלים, ובין דרך, או קרקע ציבורית, או קרקע המשמשת לצורכי ציבור, או קרקע שבחזקת המועצה;

”גן” – גן ציבורי, חורשה, שדרה או שטח ירוק, וכן מקום אחר ברשות הרבים, שצמחים צומחים בו, בין שהוא מגודר ובין שאינו מגודר, אגם, בריכה או מקום שבו מותקנים מיתקני שעשוע לילדים ולמעט גן לאומי, כהגדרתו בחוק גנים לאומיים; ”גרוטות רכב” – כהגדרתן בחוק שמירת הניקיון;

”הודעה” – מסמך בכתב מטעם המועצה אשר נמסר לפי חוק עזר זה;

”השלכה” – לרבות זריקה, שפיכה, נטישה, השארה או גרימת לכלוך באופן אחר;

”חומרי אריזה” – אריזות ותיבות ריקות מקרטון או מחומרים אחרים;

”חומר מסוכן” – כהגדרתו בחוק החומרים המסוכנים;

”חוק גנים לאומיים” – חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ”ח-1998⁵;

”חוק החומרים המסוכנים” – חוק החומרים המסוכנים, התשנ”ג-1993⁶;

”חוק המדבירים” – חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית, התשע”ו-2016⁷;

”חוק המקרקעין” – חוק המקרקעין, התשכ”ט-1969⁸;

”חצר” – קרקע שמשמשים בה או שמחזיקים בה יחד עם בניין, לרבות גינה או דשא; ”כביש” – חלק מדרך המיועד לתנועת כלי רכב, או שנסלל או שופר לשם כך, או שתנועת כלי רכב נוהגת לעבור בו;

”כלי אצירה” – מכל, שקית או כלי קיבול המיועדים לאצירת פסולת ביתית, מחומר, צורה, גודל ואיכות כפי שקבע המפקח מזמן לזמן, לרבות עגלות אשפה, מכולות פסולת וכיוצא באלה;

”מגרש” – קרקע שאין עליה בניין;

”מדביר” – מי שמחזיק בידו רישיון הדברה לפי חוק רישוי עסקים, וכן רישיון מדביר כהגדרתו בחוק המדבירים או היתר מיוחד כמשמעותו בסעיף 58 (ג) לחוק האמור;

”מהנדס” – מהנדס המועצה או עובד מועצה שסמכויות מהנדס המועצה נאצלו לו לפי סעיף 6 לחוק הרשויות המקומיות (מהנדס רשות מקומית), התשנ”ב-1991⁹;

”המועצה” – המועצה המקומית דיר אל אסד;

”מוזיקים” – כהגדרתם בחוק המדבירים;

”מחזיק” – כהגדרתו בסעיף 15 לחוק המקרקעין, למעט אדם הגר בבית מלון;

”מי שפכים” – פסולת סניטרית המורחקת בהזרמה או פסולת סניטרית נוזלית, לרבות מוצקים בתרחיף ומוצקים מומסים;

”מערכת ביוב ציבורית” – מערכת המיועדת לאיסוף והולכת שפכים, ובכלל זה קווי צנרת, תחנות שאיבה וקווי סניקה, על כל מיתקניהם, וכן מיתקן לטיהור שפכים;

⁵ ס”ח התשנ”ח, עמ’ 202.

⁶ ס”ח התשנ”ג, עמ’ 28.

⁷ ס”ח התשע”ו, עמ’ 548.

⁸ ס”ח התשכ”ט, עמ’ 259.

⁹ ס”ח התשנ”ב, עמ’ 6; התשע”ד, עמ’ 540.

“מפגע” – כל דבר, הנגרם במעשה או במחדל, העלול לסכן את חייו, ביטחונו, בריאותו, שלומו או רכושו של אדם, או עלול להפריע לאדם באופן בלתי סביר או עלול להזיק לטביבה, לרבות אחד מאלה:

(1) זיהום אוויר חזק או בלתי סביר כמשמעותו לפי חוק אוויר נקי, התשס”ח-2008¹⁰;

(2) כל דבר שלדעת ראש המועצה, התברואן או מי שהוסמך מטעמו לפי חוק זה עלול לסכן את חייו, ביטחונו, בריאותו, רכושו או נוחיותו של אדם;

(3) העדר בתי כיסא במספר מספיק או קיום בית כיסא שאינו מדגם מאושר, המשמש למטרת מגורים או בית עסק או למטרה אחרת או בית כיסא שאינו מוחזק במצב נקי ותקין, לפי קביעת התברואן;

(4) העדר ביב פרטי במקום שבו נדרשת הקמתו של ביב כאמור וקיים חיבור למערכת הביוב הציבורית, או קיום בור שפכים שהוא לקוי או אינו מתאים לדעת התברואן לתכליתו או אינו מספיק להרחקה תקינה מהנכס של מי שפכים;

(5) בניין שהוא לדעת התברואן לקוי בחלקו או בכללו, באופן שעלולים לחדור אליו או דרכו מים, רטיבות, טחב, רוח או עשן;

(6) כל אח או תנור וכל ארובה שאינם מכלים במידה האפשרית את העשן או את האדם הנוצרים על ידי האיכול, או המוציאים עשן בכמות שיש בה כדי להטריד את העוברים והשבים, להזיק לבריאות או לסכן את הבריאות; ולצורך חוק זה עשן כולל אדים, גזים, פיח, אפר, אבק וכל חומר או חלקיקים הפורחים באוויר;

(7) צינור מי שפכים, פתח בור שפכים וכיוצא באלה בין בתוך בניין ובין מחוצה לו, שלא נקבע בהם מכסה אטום או שהמכסה אינו קבוע כהלכה;

(8) בור שפכים או צינור אוורור או מרזב, שהם סדוקים, שבורים, או לקויים באופן שאוויר מסואב או נוזלים שבהם פורצים החוצה או מחלחלים מתוכם או שחומרים עלולים ליפול לתוכם;

(9) מיתקן תברואה לקוי שלא הוחזק כראוי או שאינו פועל כראוי;

(10) חיבור או קישור לקוי של מיתקן תברואה או ביב פרטי, מערכת הסקה, מיתקן קירור או חימום, מיתקן מים או מכל דלק;

(11) מקום המשמש או ששימש לאגירת מים או לאגירת מי שפכים לרבות תא בקרה של בור שפכים של ביב פרטי, הנמצא לדעת התברואן במצב הגורם או העלול לגרום לזיהום המים שבתוכו או לריבוי חרקים, או שאינו מכוסה במכסה ברזל או בטון לא חדיר מטיפוס מאושר לפי להוראות למיתקני תברואה (הל”ת);

(12) שימוש במערכת הביוב הציבורית לסילוק מי גשמים, בין על ידי חיבור מרזבים לרשת הביוב ובין על ידי פתיחת שוחות ביוב לניקוז המים;

(13) שימוש במערכת הביוב הציבורית לסילוק שמנים, בין על ידי חיבור צינורות ניקוז השמן לרשת הביוב ובין על ידי פתיחת שוחות ביוב לניקוז שמן;

(14) הצטברות חומר, בין בתוך בניין ובין בסביבתו, הגורם או העלול לגרום לדעת התברואן לרטיבות או לטחב בבניין או בסביבתו, או העלול להזיק לבריאות;

¹⁰ ס”ח התשס”ח, עמ’ 752.

- (15) אי-התקנת מעשנה בנכס, שלדעת תברואן יש צורך להתקינה, או החזקת מעשנה בנכס במצב לקוי או שאינו תקין או בגובה שאינו מספיק לדעת התברואן או שהיא פולטת עשן, גזים או פיח, העלולים לגרום נזק לבריאות או מטרד לשכנים או לסביבה;
- (16) צריף או מבנה שמחמת העדר נוחיות סניטרית או מסיבה אחרת שוררים בו תנאים שלדעת המפקח מזיקים לבריאות או מהווים מטרד לסביבה;
- (17) באר, בור מים, מכל מים, וכל מקום המשמש לאגירת מים אשר לדעת התברואן נמצאים במצב העלול לגרום לזיהום המים שבתוכם או להתפתחות יתושים;
- (18) תנור, אה, קמין או כבשן, בין שהוא משמש למלאכה או לחימום ובין לתכלית אחרת, שלדעת התברואן אינו מכיל כראוי את חומר הדלק בתוכו וגורם בכך לפליטת עשן או גזים במידה המזיקה או העלולה להזיק לבריאות או להוות מטרד לשכנים או לסביבה;
- (19) בית חרושת, בית מלאכה, בית אוכל, מקום עבודה או מחסן מסוג כלשהו, שאינו מוחזק במצב נקי או שעלול לגרום, לדעת התברואן, נזק לבריאות או מטרד לשכנים או לסביבה;
- (20) אבק או פסולת הנוצרים במהלך הפעלת בית חרושת, בית מלאכה, אתר בנייה, או במקום עבודה מסוג כלשהו הגורמים או העלולים לגרום לדעת התברואן, נזק לבריאות או מטרד לשכנים או לסביבה;
- (21) הפרעה לשימוש במיתקן תברואה או במיתקני אספקת מים או הפרעה כלשהי להחזקתו היעילה של נכס מבחינה תברואתית או אחרת;
- (22) פי צינור דלק העשוי להזנת מכל דלק של הסקה מרכזית או דירתית או של מפעל כלשהו, המסתיים במרחק של פחות מ-75 סנטימטרים מהצד הפנימי של גבול הנכס;
- (23) נדידת חול, עפר, חצץ, אדמה או נוזלים מנכס לרחוב;
- (24) אחסנה או הכנה של מזון ומכירת דברי אוכל או דבר אחר, שפג תוקפם או בניגוד להוראות המצוינות על גביהם;
- (25) העמדת מכל או כלי אכסון אחר של דלק או חומר מסוכן אחר באופן העלול לגרום לזיהום הקרקע ובטיחות הסביבה, או בניגוד להוראות חוק החומרים המסוכנים והתקנות שהותקנו על פיו;
- "מפקח" – עובד המועצה שהמועצה הסמיכה בכתב לאכיפת הוראות חוק עזר זה, כולן או מקצתן;
- "מקום עינוג" – כל מקום שבו מתקיים עינוג ציבורי כהגדרתו בסעיף 3(ב) לחוק רישוי עסקים, למעט דירה פרטית;
- "מקלט" – מבנה או מקום אחר שהותקן לשמש מקלט, לפי תכנית שהרשות המוסמכת אישרה לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951¹¹;
- "נכס" – קרקע, בניין או חלק מהם, בין תפוס ובין שאינו תפוס;
- "עינוג ציבורי" – כהגדרתו בסעיף 3(ב) לחוק רישוי עסקים;

¹¹ ס"ח התשי"א, עמ' 78.

"פסולת" – פסולת ביתית, פסולת תעשייתית, פסולת בניין, פסולת צמחים, פסולת מעורבת, פסולת יבשה, פסולת גזם, אשפה, לרבות שיירי מזון, קליפות, ניירות, בקבוקים, תיבות, קופסאות, קרטונים, אריזות למינייהן, גרוטאות, פסדים, צמיגים, עץ, קרשים, סמרטוטים, בדלי סיגריות, גרוטות רכב, וכן כל דבר אחר העלול לגרום אי-ניקיון או אי-סדר, למעט פסולת חומרים מסוכנים ופסולת אסבסט;

"פסולת אסבסט" – כהגדרתה בחוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א-2011¹²;

"פסולת חומרים מסוכנים" – חומר מכל סוג, המכיל חומר מסוכן, המסולק ממפעל או המיועד לסילוק או שיש לסלקו לפי חוק החומרים המסוכנים, תקנות החומרים המסוכנים (סילוק פסולת רדיואקטיבית), התשס"ב-2002¹³, ותקנות רישוי עסקים ולמעט אסבסט כהגדרתו בחוק למניעת מפגעי אסבסט, התשע"א-2011; לעניין זה, "חומר מסוכן", "סילוק", "מפעל" – כהגדרתם בתקנות רישוי עסקים;

"ראש המועצה" – לרבות עובד המועצה שראש המועצה הסמיך בכתב לפי סעיף 17 לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975¹⁴, לעניין חוק עזר זה;

"רופא וטרינר" – רופא וטרינר שהמועצה מעסיקה;

"רחוב" – לרבות דרך, נתיב להולכי רגל, מדרכה, כביש, גשר, מעבר המשמש רחוב או מיועד לשמש אמצעי גישה לבתים בין פרטי ובין ציבורי, תעלה, ביב, חפירה, רחבה, כיכר, גינה או גן, וכן מקום פתוח לשימוש ציבורי או שהציבור נוהג לעבור בו או שהציבור נכנס אליו או רשאי להשתמש בו או להיכנס אליו, בין שהם מפולשים ובין שאינם מפולשים;

"רחוב הגובל בבית עסק" – רחוב או קטע רחוב הגובל בבית עסק, בין אם יש גישה אל בית העסק מאותו רחוב ובין אם אין גישה כאמור, וכולל בית עסק שיש גישה אליו מאותו רחוב או קטע רחוב דרך נכס אחר או דרך מדרכה, לרבות בית עסק שבינו ובין אותו רחוב או קטע רחוב נמצאים תעלה, ביוב, חפירה, רצועת ירק, נטיעות, שדרה או כיוצא בהם, או שטח המיועד, לפי תכנית שאושרה, לפי חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965¹⁵, רצועת ירק, נטיעות או שדרה;

"רכב" – רכב הנע מכוח מכני או חשמלי או באמצעות גז או הנגרר על ידי רכב או על ידי בהמה, וכן מכונה או מיתקן הנעים או הנגררים כאמור, לרבות רכב מנועי ועגלה, כהגדרתם בפקודת התעבורה, התשכ"א-1961¹⁶;

"רשות היחיד" – מקום שאיננו ברשות הרבים;

"רשות הרבים" – כל מקום שהציבור רשאי להשתמש בו או לעבור בו או שהציבור משתמש בו למעשה;

"שוחה" – חלק הנדסי אשר משמש את מערכת המים, הביוב או התיעול, בין אם עשוי מבטון או מכל חומר אחר;

"תברואן" – מנהל המחלקה לתברואה של המועצה, מהנדס התברואה של המועצה, רופא המועצה, הנדסאי איכות הסביבה או כל פקיד מקצועי שהמועצה הסמיכה לכך בכתב לצורך חוק עזר זה, כולו או מקצתו;

¹² ק"ת התשע"ב, עמ' 258.

¹³ ק"ת התשס"ד, עמ' 420.

¹⁴ ס"ח התשל"ה, עמ' 211.

¹⁵ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

¹⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

“תקן רשמי” – כהגדרתו בסעיף 8 לחוק התקנים, התשי”ג-1953¹⁷;
“תקנות רישוי עסקים” – תקנות רישוי עסקים (סילוק פסולת חומרים מסוכנים).
התשנ”א-1990¹⁸.

פרק ב': מניעת מפגעים וסילוקם

2. (א) לא יגרום אדם מפגע ולא ירשה לאחר מטעמו לגרום מפגע.
(ב) בעל נכס או מחזיק בו חייב להחזיק את הנכס באופן שלא יתקיים בו מפגע וחייב לשמור על הניקיון בנכס ובסביבתו ולנקוט את כל האמצעים הדרושים למניעת מפגע בנכס, ככל שאמצעים אלה נתונים בשליטתו.
3. בעל נכס או מחזיק בו חייב להסיר מיד, לתקן ולסלק מפגע שהתגלה בנכס שבבעלותו או בהחזקתו, ככל שהאמצעים להסרה, לתיקון או לסילוק המפגע נתונים לשליטתו.
4. היו בנכס יותר מבעל אחד או יותר ממחזיק אחד, יחול האמור בסעיפים 2 ו-3 על כל אחד מהם, לפי חלקם היחסי בנכס.
5. (א) ראש המועצה, המפקח או התברואן רשאים בהודעה בכתב לדרוש מכל בעל נכס או מחזיק בנכס לסלק מפגע לפי הוראות חוק עזר זה, וכן רשאים הם לדרוש מאותו בעל נכס או מחזיק לבצע עבודות הנחוצות לשם סילוק המפגע ולמניעת הישנותו, ככל שהאמצעים לסילוק המפגע נתונים בשליטתו, ולפי הפרטים, אופן הביצוע, התנאים והמועדים הקבועים בהודעה.
(ב) מי שנמסרה לו הודעה כאמור בסעיף קטן (א), חייב למלא אחריה.
(ג) לא מילא מי שנמסרה לו הודעה כאמור בסעיף קטן (א) את האמור בה, או שביצע את העבודות שלא לפי הפרטים, התנאים, הצורה והאופן המפורטים בהודעה או שלא השלים את העבודות שפורטו בהודעה בתקופה שנקבעה בה, רשאית המועצה לבצע את העבודות שפורטו בהודעה ולגבות את הוצאות הביצוע ממי שנמסרה לו ההודעה, ובלבד שניתנה לו התראה על כך זמן סביר מראש.
6. (א) בעל נכס ומחזיק יפעל למניעה וטיפול במפגעי מזיקים בנכסו.
(ב) ראש המועצה, המפקח או התברואן רשאים בהודעה בכתב לדרוש מבעל נכס או ממחזיק שבנכסו נמצאו מזיקים לפעול לסילוק המזיקים, לרבות באמצעות הזמנת פעולת הדברה בנכס ולבצע את העבודות הדרושות לשם כך, לפי הפרטים, התנאים, והמועדים הקבועים בהודעה, בכפוף להוראות לפי חוק המדבירים ותקנות החומרים המסוכנים (רישום תכשירים להדברת מזיקים לאדם), התשנ”ד-1994¹⁹ (להלן – תקנות התכשירים).
(ג) שימוש בתכשיר כהגדרתו בתקנות התכשירים (רישום תכשירים להדברת מזיקים לאדם), יתבצע לפי הוראות תקנות אלה ולהוראות השימוש המופיעות על גבי תווית התכשיר; ההדברה תבוצע באמצעות מדביר, ככל שהוראות התווית מהייבות זאת.
(ד) מי שנמסרה לו הודעה כאמור בסעיף קטן (ב), חייב למלא אחריה.
(ה) לא מילא מי שנמסרה לו הודעה כאמור בסעיף קטן (ב) את האמור בה, או שביצע את העבודות שלא לפי הפרטים, התנאים, הצורה והאופן המפורטים בהודעה או שלא השלים את העבודות שפורטו בהודעה בתקופה שנקבעה בה, רשאית המועצה

¹⁷ ס”ח התשי”ג, עמ’ 30.

¹⁸ ק”ת התשנ”א, עמ’ 22.

¹⁹ ק”ת התשנ”ד, עמ’ 1285.

- לבצע את העבודות שפורטו בהודעה ולגבות את הוצאות הביצוע ממי שנמסרה לו ההודעה, ובלבד שניתנה לו התראה על כך זמן סביר מראש.
7. לא ישליך אדם, ולא יניח פסולת ברשות הרבים, אלא בכלי אצירה המיועד לסוג הפסולת ולפי הוראות חוק עזר זה.
8. (א) לא ישליך אדם פסולת מרכב לרשות הרבים, לרבות חומר כלשהו או כל חפץ אחר.
(ב) לעניין סעיף זה רואים כמי שהשליך את הפסולת מרכב –
- (1) כמי שרשום כבעל הרכב, זולת אם הוכיח כי בשעת ביצוע העבירה הוא לא נהג ברכב ונתן את שם האדם שנהג, ככל שהדבר נתון לידיעתו;
(2) מי שנהג ברכב בשעת ביצוע העבירה זולת אם הוכיח אחרת.
9. (א) לא ירחץ אדם כלי רכב ברשות הרבים, באופן שבמקום הרחיצה יישארו מים עומדים המהווים סכנה למעבר של עוברי אורח.
(ב) לא ישתמש אדם בהידרנטים או בציוד כיבוי אש אחר לצורך רחיצת רכבו.
10. לא יפעיל אדם ממטרה או מכשיר אחר להשקיית צמחים, ולא ירשה לאחר מטעמו להפעיל מכשיר כאמור בנכס, באופן הגורם או העלול לגרום להפרעה לעוברים ושבים ברשות הרבים, או לאנשים מחוץ לנכס.
11. לא יעשה אדם את צרכיו ברשות הרבים אלא בשירותים בלבד, וכן לא יזהם או ילכלך את רשות הרבים באופן אחר.
12. (א) לא יזרים אדם ולא ירשה לאחר מטעמו להזרים, מי שפכים אלא למערכת ביוב ציבורית, ואם אין באותו חלק של היישוב מערכת ביוב ציבורית, לבור שפכים בהתקיים תנאים אלה:
- (1) בור השפכים מיועד לקלוט מי שפכים מבניין המשמש למגורים שאין בו יותר משלוש יחידות מגורים ושאינן אפשרות סבירה להתקין בו מערכת ביוב או מיתקן לטיפול בשפכים;
(2) בור השפכים מיועד לקלוט מי שפכים מבניין המשמש למגורים שיש בו יותר משלוש אך פחות משלוש עשרה יחידות מגורים, בכפוף לאישור השר להגנת הסביבה בכתב;
(3) צינור מוצא מי השפכים מהבניין כאמור בפסקאות (1) ו-(2) יחובר לבור אטום מפני הלחול, שיחובר לבור השפכים.
- (ב) לא יוביל אדם ולא יאסוף, יעביר, או ישפוך מי שפכים מבור שפכים או ממערכת ביוב פרטית, אלא באמצעות מערכת הביוב הציבורית או ביובית המיועדת לשמש לפינוי מי שפכים למיתקן לטיהור שפכים.
13. (א) לא ישרוף אדם פסולת מכל מין וסוג שהוא; אם הפסולת היא צמח שנתלש כמשמעותו בחוק למניעת שריפות בשדות, התש"י-1949²⁰ (להלן – החוק למניעת שריפות בשדות), יחולו על השריפה הוראות החוק האמור, ותנאי הרישיון שניתן מכוחו.
(ב) לא יבעיר אדם קוצים, עצים וצמחים בגן, ברשות הרבים, בשדה או תחת כיפת השמים בתחום המועצה, אלא בהיתר מאת ראש המועצה, הכולל הנחיות ומגבלות ביחס להבערות אלה, בין השאר על נקיטת אמצעי זהירות שיאפשרו את כיבוייה

²⁰ ס"ח התש"י, עמ' 32.

המיידים של האש או את מניעת התפשטותה כך שתימנע הבערה של פסולת או חפצים אחרים, וכל זאת בכפוף להוראות לפי החוק למניעת שריפות בשדות ולפי חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008.

14. בעל בניין חייב לגדרו לפי דרישה בכתב מאת המפקח ולהנחת דעתו, אם סבר המפקח כי הדבר דרוש לשם מניעת מפגע או סכנה לציבור בכפוף להוראות כל דין; לענין סעיף זה, "בעל בניין" – כהגדרת "בעל נכס".
15. (א) לא יניח אדם, לא ישאיר, לא יקים, לא יתלה, ולא יטיל ברשות הרבים, לא יבליט מעל לרשות הרבים ולא ירשה לאחר מטעמו להניח, להשאיר, להקים, לתלות או להטיל דבר, העלול לגרום נזק לרחוב או מטרד לעוברים ושבים, להפריע לניקיון או לתנועת הציבור בו, אלא אם כן דרוש לעשות כן לטעינת הדבר או לפריקתו, ותוך כדי טעינתו או פריקתו ולא יותר מן הזמן הסביר הדרוש לכך או אם ניתן לכך היתר בכתב מאת ראש המועצה או המפקח, ולפי תנאי ההיתר.
- (ב) לא יניח אדם, לא יתלה ולא ירשה לאחר מטעמו להניח או לתלות בחזית כל נכס לרבות בית עסק, בחלון, במעקה, בגזוזטרה, בגג או מעל לרחוב או הפונה לרחוב דבר העלול ליפול לרחוב ולסכן עוברי אורח.
- (ג) לא יוציא אדם לרחוב סחורה, דוכן או כל מיתקן אחר השייך או הקשור לנכסו או לבית העסק שברשותו, אלא אם כן ניתן לכך היתר מאת ראש המועצה.
- (ד) ראש המועצה או המפקח רשאי לדרוש, בהודעה בכתב, מאדם שעשה או שהרשה לעשות דבר האסור לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג), לסלק את הדבר שנעשה כך.
16. לא יכסה אדם, לא יחסום, לא יגרום ולא יתיר לאחר מטעמו לכסות או לחסום תעלה, שוחה או תא בקרה ברשות הרבים, ולא ישליך פסולת כלשהי בתוכם או בקרבתם.
17. (א) לא יעמיד אדם, לא יניח, לא יציב, לא יוציא ולא ישאיר ברשות הרבים, כיסאות, שולחנות, צלונות, שמישיה (להלן – כיסאות ושולחנות), מאזניים אוטומטיים, מכונות לייצור גלידה או למכירת מיצים, או כל מכונה אוטומטית אחרת, מכשיר כיוצא בזה (להלן – מכונות) או דוכן לצורכי הסברה, לעריכת סקרים, למכירה או כל דוכן אחר, אלא אם כן קיבל היתר לכך מאת ראש המועצה.
- (ב) ראש המועצה, המהנדס או המפקח רשאי להתנות היתר שניתן לפי סעיף קטן (א), לשנותו, להתלותו או לבטלו.
- (ג) ראש המועצה, המהנדס או המפקח רשאים להורות לבעל נכס או בעל בית העסק לסלק כיסאות ושולחנות או חפץ אחר המוצבים ברשות הרבים או ברחוב בניגוד להוראות חוק עזר זה; מי שקיבל הוראה כאמור חייב למלא אחריה.
- (ד) לא סילק בעל עסק את הכיסאות והשולחנות או חפץ אחר שהניח על המדרכה, לאחר שנמסרה לו הודעה בכתב כאמור בסעיף קטן (ג), רשאי ראש המועצה לסלק את הכיסאות, השולחנות או החפץ האחר, בין בעצמו ובין באמצעות אחרים.
18. (א) לא יכרה אדם ולא ירשה לאחר מטעמו לכרות שוחה ברשות הרבים אלא לפי היתר בכתב מאת ראש המועצה או המהנדס ולפי תנאי ההיתר.
- (ב) אדם הכורה שוחה ברשות הרבים לפי היתר, כאמור בסעיף קטן (א), חייב –
- (1) להחזיק את מקום השוחה גדור ולציינו בשלטי אזהרה וכן בדגלים אדומים ביום ובאורות אדומים בלילה;

(2) לשתום את השוחה ולהחזיר את הרחוב למצבו הקודם מיד עם גמר העבודה או עם פקיעת תוקף ההיתר, הכול לפי המועד המוקדם יותר.

(ג) אדם שעבר על הוראות סעיף קטן (א) חייב לתקן מיד את הנזק שנגרם לרחוב באופן ובתנאים שיקבע ראש המועצה או המהנדס.

19. (א) ראש המועצה, המהנדס או המפקח רשאי לסלק מכשול הנמצא ברשות הרבים בניגוד להוראות חוק זה ולבצע כל עבודה לסילוק המכשול האמור, ובלבד שנמסרה הודעה על כך לחייב בסילוק או בביצוע העבודה לפי הוראות חוק זה, זמן סביר מראש.

סילוק מכשול
וביצוע עבודות

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בכל מקרה הנראה לו דחוף מטעמים של סכנה לשלום הציבור או לבריאותו, רשאי ראש המועצה או המפקח לסלק מכשול מהרחוב או לבצע כל עבודה לסילוק המכשול האמור בלא דיחוי ובלי לתת על כך הודעה מוקדמת לחייב בסילוק או בביצוע העבודות כאמור; המועצה תהיה רשאית לגבות מהאדם החייב בסילוק המכשול או בביצוע העבודה, את הוצאות הסילוק או הביצוע כאמור, בין אם נמסרה הודעה או דרישה לסילוק או לביצוע עבודות לפי הוראות חוק זה ובין אם לאו.

פרק ג': שמירת הסדר והניקיון במקומות ציבוריים

20. בפרק זה -

הגדרות

"החוק להגנת חיית הבר" - החוק להגנת חיית הבר, התשט"ו-1955²¹;

"חיות בר" - כהגדרתן בחוק להגנת חיית הבר, התשט"ו-1955²²;

"מפקח" - לרבות מי שראש המועצה מינהו להיות שומר בגן;

"מקום ציבורי" - רשות הרבים, לרבות רחוב, שדרה, גן, גינה, מקום עינוג, שטח המוגדר בתכנית בניין עיר כשטח ציבורי פתוח או כשטח לבניין ציבורי, וכן רכוש משותף כהגדרתו בחוק המקרקעין.

21. לא ישליך אדם פסולת במקום ציבורי, אלא בכלי אצירה המיועדים לכך.

איסור גרימת לכלוך
במקום ציבורי
חובת איסוף צואת
בעלי חיים במקום
ציבורי

22. (א) עשה בעל חיים את צרכיו על ידי הטלת גללים במקום ציבורי, חייב בעליו או מי שהפיקוח על בעל החיים בידו, לאסוף את הגללים באופן מידי ולפנותם מהמקום, חובה זו לא תחול על עיוור.

(ב) חובת איסוף הגללים שבסעיף קטן (א) לא תחול, אם עשה בעל החיים את צרכיו במקום שקבע ראש המועצה כמקום המיועד לעשיית צרכיהם של בעלי חיים כפי שיצוין בשלט במקום.

23. לא יימצא אדם בגן בשעות שבהן הכניסה לגן נאסרה, כמפורט בהודעה המוצגת בגן או בכניסה אליו; לא הוצג כל שלט כאמור, יראו את הכניסה כמותרת בכל שעות היממה.

כניסה לגן

24. (א) לא יפריע אדם לבעלי חיים שאינם בבעלותו או שהם בבעלות המועצה מלהלך, לעוף או לשוטט בגן; לא יטריד אדם בעל חיים כאמור, לא ייקח ולא ינסה לקחתו, את ביציו או כל חלק ממנו, ולא ישים אדם מלכודת לבעל חיים ברחבי הגן.

איסור פגיעה
בבעלי חיים

(ב) לא יצוד או ידוג אדם בעל חיים בשטח הגן.

²¹ ס"ח התשט"ו, עמ' 10.

²² ס"ח התשט"ו, עמ' 10.

25. (א) לא ישחית אדם צמח, מקום נטיעות, גדר, משוכה, שער או סורג בגן, ולא יהלך התנהגות בגן אלא בשבילים או בשטחים שנקבעו לכך.
 (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), תותר הליכה בגן על הדשא, אלא אם כן נאסר או הוגבל השימוש בו על ידי ראש המועצה באמצעות שילוט שיוצב במקום.
 (ג) לא ילון אדם בגן ולא יקים בו אוהל אלא במקומות שראש המועצה התיר לכך.
 (ד) בלי לגרוע מן האמור בסעיף 14, לא יבעיר אדם אש בגן, לרבות העברת אש לצורכי בישול, טיגון, צלייה או אפייה, ובלבד שהוצב במקום שילוט שאוסר זאת.
26. לא יכניס אדם רכב לגן, לא ינהג בו ולא ישאירו בגן בלא היתר מראש המועצה או המפקח, למעט – קלנועית, רכב של המועצה או מי מטעמה וכן אופניים ותלת-אופן, כהגדרתם בפקודת התעבורה, אלא אם כן הותר הדבר בהודעה המוצגת בגן או בכניסה אליו.
27. לא ישחק אדם בגן משחקים, בתנאים ובמקומות שנאסרו לכך בידי ראש המועצה הגבלת משחקים בהודעה שתפורסם בגן.
28. לא יעשה אדם כל מעשה בגן שיש בו כדי לגרום סכנה, הפרעה, או נזק לאדם או לבעל חיים המצוי בגן או בסביבתו או שיש בו כדי להפר את הסדר בגן, לרבות הקמת רעש חזק, ממושך או חוזר ונשנה.
29. במקום עינוג, בחלק שבו מתקיים עינוג ציבורי –
 (1) לא יכניס אדם, לא יחזיק ולא ירשה לאחר מטעמו להכניס או להחזיק בקבוקי זכוכית, ובלבד שהודעה על כך תוצג בכניסה למקום העינוג;
 (2) לא יפריע אדם למהלכו התקין של העינוג הציבורי.
30. הוראות פרק זה לגבי חיות בר כפופות להוראות החוק להגנת חיות הבר, ולהיתרים הניתנים מכוחן.

פרק ד': רכוש ציבורי

31. (א) לא יסיר אדם, לא ישחית, לא ילכלך ולא יפגע בכל בניין, מיתקן, רכוש או חפץ השייך למועצה או שהוקם בידיה או באישורה אלא אם כן קיבל אישור לכך מאת ראש המועצה או המפקח או המהנדס.
 (ב) לא יקשור אדם כל חפץ לרבות כלי רכב או עגלה לרכוש ציבורי לרבות עץ, עמוד תאורה, שלט, לוח מודעות, תמרור, מעקה, רמזור וכיוצא באלה הנמצאים ברשות הרבים.

פרק ה': כריתת עצים והסדרת גדר חיה

32. בפרק זה – הגדרות

“כריתה” – כהגדרתה בפקודת היערות;

“גדר חיה” – שיח, מטפס, עץ וכל צמח אחר הגדלים על הגבול או בסמוך לגבול, שבין קרקע שיש לה בעלים, ובין דרך, או קרקע ציבורית, או קרקע המשמשת לצורכי ציבור, או קרקע שבחזקת המועצה;

“גיוזום” – גדיעת כל חלק מעץ, שיח או צמח מטפס אחר החורג מגבול בעל הקרקע שעליה הוא גדל;

“פקודת היערות” – פקודת היערות, 1936²³.

²³ חוקי א"י, כרך א', עמ' (ע) 600, (א) 710.

33. לא יכרות אדם עץ אלא לפי פקודת היערות ותנאי הרישיון מכוחה, וככל שמדובר בערך טבע מוגן כהגדרתו בחוק גנים לאומיים, גם בכפוף להוראות לפי חוק גנים לאומיים ותנאי היתר מכוחו; אם לא נדרשת קבלת רישיון או היתר כאמור לפי פקודת היערות או חוק גנים לאומיים, לא יכרות אדם עץ אלא בהיתר מאת ראש המועצה.
34. (א) בעל נכס ומחזיק בנכס חייב לגזום את הגדר החיה הצומחת בתחום נכסו והגולשת מתחום נכסו לרשות הרבים.
(ב) ראש המועצה או המפקח רשאי לדרוש, בהודעה בכתב, מבעל נכס או מחזיקו, לגזום את הגדר החיה הגולשת מתחום נכסו לרשות הרבים, ורשאי לפרט בהודעה זו את המועד, התנאים ואופן ביצוע הדרישה.
35. (א) בעל נכס או מחזיקו חייב לטפל בעץ אשר בשטח נכסו, ולדאוג כי העץ לא יהווה סכנה או מפגע לציבור.
(ב) נוכח ראש המועצה או המפקח שעץ הנמצא ברשות היחיד גורם, או עלול לגרום סכנה לציבור, רשאי לדרוש, בהודעה בכתב, מבעל נכס או מחזיקו, לגדוע את העץ, לגזמו או לנקוט את כל האמצעים האחרים הדרושים לדעתו, למניעת הסכנה או המפגע, ורשאי הוא לפרט בהודעה זו את המועד, התנאים ואופן ביצוע הדרישה, ובלבד שהדרישה לכריתת עץ תהיה לפי הוראות פקודת היערות, וככל שמדובר בערך טבע מוגן, גם לפי הוראות חוק גנים לאומיים.
- (ג) לא ביצע בעל הנכס או מחזיקו את דרישת המועצה כאמור בסעיף קטן (ב), רשאית המועצה לבצע את העבודות המפורטות בדרישה ולהטיל על בעל הנכס או מחזיקו אשר לא מילא אחר דרישת המועצה, את תשלום ההוצאות שהוציאה המועצה לצורך ביצוע העבודות, ובלבד שהתראה בדבר ביצוע העבודות בידי המועצה והטלת עלותן על אותו אדם, נמסרה לו זמן סביר מראש.
36. הוראות בפרק זה לגבי כריתתה כפופות להוראות בפקודת היערות.
- פרק ו': חפצים מיושנים**
37. בפרק זה, "חפצים מיושנים" – חפצים או מיטלטלין שיצאו מכלל שימוש, לרבות מכונה וחלקיה, גרוטות, תנור, מקרר, דוד חימום, אסלה, אבזרי אמבטיה וסניטציה, רהיטים או חלק מהם.
38. לא יזרוק אדם, לא ישאיר, לא יניח, לא יחזיק, ולא ירשה לאחר מטעמו לזרוק, להשאיר, להניח או להחזיק חפצים מיושנים ברשות הרבים, שאינו המקום שהורה לכך ראש המועצה, אלא אם כן דרוש לעשות כן להעברתו או לתיקונו של אותו חפץ מיושן ולא יותר מן הזמן הסביר הדרוש לכך. הוראות בדבר ימים, שעות ואופן השארת חפצים מיושנים יופיעו על גבי השילוט בסמוך לנכס, בין אם הנכס משמש למגורים או לעסק.
39. (א) ראש המועצה או המפקח רשאי, בהודעה בכתב, לדרוש את פינויים של חפצים מיושנים למקום שצוין בהודעה, ובתוך המועד שנקבע בהודעה.
(ב) כל אחד מאלה חייב בפינוי החפצים המיושנים מרשות הרבים למקום שקבע ראש המועצה או המפקח וצוין בהודעת ראש המועצה או המפקח:
- (1) אדם המוכר, מרכיב, מספק חפצים שמחליפים חפצים ישנים;
 - (2) בעלם של חפצים ישנים;
 - (3) מי שברשותו, בהחזקתו או בשליטתו חפצים מיושנים.

40. (א) לא קיים החייב בפינוי החפצים המיושנים דרישה שבהודעה כאמור בסעיף 36 ביצוע עבודה או שביצע את הדרישה שלא לפי הפרטים, התנאים, המועדים, הצורה או האופן המפורטים, רשאי הראש המועצה או המפקח לבצע את הדרישות שפורטו בהודעה ולגבות את הוצאות הביצוע ממי שנמסרה לו ההודעה, ובלבד שהתראה על כך נמסרה לאותו אדם זמן סביר מראש.
- (ב) אישור בכתב מאת ראש המועצה או המפקח על סכום ההוצאות ישמש ראייה לכאורה.
41. (א) לא יעמיד אדם גרוטות רכב ברשות הרבים. גרוטות רכב
- (ב) לא יעמיד ולא ישאיר אדם גרוטות רכב ברשות היחיד, אלא אם כן גרוטות הרכב מצויות בחצרו של אדם המחזיק בהן כדין או מנהל בהן כדין בית עסק של גרוטות רכב.
- (ג) נמצאו גרוטות רכב ברשות הרבים או ברשות היחיד, בניגוד להוראת סעיפים קטנים (א) ו-(ב), תהיה המועצה רשאית לפעול לפי סמכויותיה לפי סעיפים 8 עד 8 לחוק שמירת הניקיון.
42. (א) לא ישאיר אדם רכב ברשות הרבים במקום אחד במשך תקופה העולה על השישים ימים ברציפות. השארת רכב ברשות הרבים
- (ב) הושאר רכב ברשות הרבים במקום אחד במשך תקופה העולה על שישים ימים, רשאית המועצה להורות על גירתו מהמקום ולפעול לפי סמכויותיה לפי סעיפים 8 עד 8 לחוק שמירת הניקיון.

פרק ז': צעצועים מסוכנים

43. בפרק זה, "צעצוע מסוכן" – אחד מאלה:
- (1) כלי או חפץ או חומר הפולט וזורק גוף, קצף, אש, נוזל, או שגורם להדף אוויר מסוכן;
- (2) אש הנזקת שלא באמצעות כלי או חפץ ומהווה סכנה לבני אדם;
- (3) צעצוע העלול לגרום לאחד מאלה:
- (א) נזק גופני או נזק לחושים;
- (ב) הטרדה לרבים או ליחיד במקומות ציבוריים על ידי דימוע, פגיעה, לכלוך, גירוי, עיטוש, רעש בלתי סביר, או זיהום אוויר;
- (ג) התלקחות של אש;
- (ד) בהלה ברשות הרבים או במקום שבו מרוכז קהל;
- (4) צעצוע שמחמת דמיונו הרב לכלי ירייה עלול השימוש בו לגרום לבהלה בציבור;
- (5) צעצוע, כלי או דבר אחר, המשמש לצורכי משחק או בידור, שאפשר לירות בו כדור, קלע, פגז, פצצה, פקק או כיוצא בהם, או שאפשר לפוצץ חומר נפץ, בין שהצעצוע, הכלי או הדבר האחר הוא בצורת אקדה, רובה או תותח, ובין בצורה אחרת, לרבות אבוריהם וכן אורים, זיקוקין די-נור ושאר חומרים מתלקחים כיוצא בהם.

44. סייג לייצור צעצועים מסוכנים, מכירתם והשכרתם
לא יעסוק אדם בייצור צעצועים מסוכנים, במכירתם או בהשכרתם בין כבית עסק נפרד ובין כחלק מבית עסק אחר, ולא יחזיק בהם, אלא אם כן צעצוע כאמור עומד בדרישות התקן הרשמי ת"י 562 חלק 2 – בטיחות צעצועים: דליקות²⁴ (להלן – ת"י 562).
45. סייג להפעלת צעצועים מסוכנים
לא יפעיל אדם צעצוע מסוכן ברשות הרבים, אלא אם כן צעצוע כאמור עומד בדרישות ת"י 562.

פרק ח': שונות

46. איסור הפרעה
לא יפריע אדם לראש המועצה, למהנדס, לתברואן, לרופא הווטרנר, למפקח או לעובדי המועצה במילוי תפקידם לפי חוק עזר זה.
47. אחריות תאגיד
(א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי חוק עזר זה על ידי התאגיד או על ידי עובד מעובדיו; לעניין סעיף זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף למעט שותף מוגבל, או עובד מינהלי בכיר האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה.
(ב) נעברה עבירה לפי חוק עזר זה על ידי תאגיד או על ידי עובד מעובדיו, חזקה כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.
48. הודעה לביצוע
(א) כל הודעה לפי חוק עזר זה תכלול את התנאים, הפרטים והאופן לביצוע העבודה ואת המועד שבו יש לבצע.
(ב) מי שנמסרה לו הודעה כאמור חייב לקיימה לכל פרטיה, להנחת דעתו של ראש המועצה, המהנדס או המפקח; תוקפה של הודעה כאמור הוא עד למילוייה.
49. סמכות ביצוע וחובת בהוצאות
(א) לא קיים אדם את האמור בהודעה או בדרישת ראש המועצה, המהנדס, התברואן, הרופא הווטרנר או המפקח כאמור בחוק עזר זה, או ביצע עבודה מהעבודות שאותן התבקש לבצע שלא לפי התנאים הקבועים בדרישה, או לא השלים את העבודות בזמן שנקבע בהודעת הדרישה, תהיה המועצה רשאית לבצע את הפעולה הדרושה במקום אותו אדם, ולחייב אותו בהוצאות המועצה, ובלבד שהתראה על ביצוע הפעולה על חשבון אותו אדם, נמסרה לו זמן סביר מראש.
(ב) תעודה מאת ראש המועצה או מהמפקח המעידים על הסכום לתשלום תהווה ראיה לכאורה לדבר.
(ג) הוצאות הביצוע שנגרמו למועצה ישולמו בתוך 15 ימים ממועד משלוח הדרישה על ידי המועצה.
50. מסירת הודעות
(א) מסירת הודעה או דרישה לפי חוק עזר זה תהיה כדין אם נמסרה לידי האדם שאליו היא מכוונת או נמסרה במקום מגוריו או במקום עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה, לידי אחד מבני משפחתו הבגירים או לידי אדם בגיר העובד או המועסק שם או נשלחה בדואר במכתב רשום הערוך אל אותו אדם לפי מען מגוריו או עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה; אם אי-אפשר לקיים מסירה כאמור, תהיה המסירה כדין אם הוצגה ההודעה או הדרישה במקום בולט לעין באחד המקומות האמורים או הדבקתה על הנכס שבו היא דנה.
(ב) הודעה שיש למסור לפי חוק עזר זה לבעל נכס או מחזיק בנכס, תיראה כאילו נערכה כהלכה אם נערכה אליו כ"בעל" או כ"מחזיק" של אותו נכס, בלא כל שם או תיאור נוסף.

²⁴ י"פ התשע"ד, עמ' 605.

